

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmmma Totivs Theologiae S. Thomæ Aqvinatis, Doctoris Angelici Ordinis Prædicatorum

Secvndæ Secvndæ Partis Volumen Secundum

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Romæ, 1619

Vtru[m] mutilare aliquem in membro, in aliquo casu sit licitum? 1

urn:nbn:de:hbz:466:1-38762

De mutilatione membrorum, in quatuor articulos diuisa.

- D** E inde considerandum est de peccatis aliarum iniuriarum, quæ in personam committuntur.
- ¶ Et circa hoc quaruntur quatuor.
- ¶ Primo, de mutilatione membrorum.
- ¶ Secundo, de verberatione.
- ¶ Tertio, de incarceratione.
- ¶ Quarto, vtrum peccatum huiusmodi iniuriarum aggraueur ex hoc, quod committitur in personam coniunctam alijs?

ARTIC. I.

364

Vtrum mutilare aliquem membro suo, in aliquo casu possit esse licitum?

li. 2. c. 4.
et 30. c.
li. 4. c. 21

A D primum sic proceditur. Videtur, quod mutilare aliquem membro suo, in nullo casu possit esse licitum. Damasc. enim dicit in 2. libro *, quod peccatum committitur per hoc quod receditur ab eo quod est secundum naturam, in id quod est contra naturam. Sed secundum naturam à Deo institutam est, quod corpus hominis sit integrum membris: contra naturam autem est, quod sit membro diminutum. Ergo mutilare aliquem membro, semper videtur esse peccatum.

li. 2. q. 2.
9. 10. 2.

¶ 2. Preterea, Sicut se habet tota anima ad totum corpus, ita se habent partes animæ ad partes corporis, vt dicitur in 2. de anima *. Sed non licet aliquem priuare anima, occidendo ipsum, nisi publica potestate. Ergo etiam non licet aliquem mutilare membro, nisi fortè secundum publicam potestatem.

In decr.
d. 55. c. si
quis ab
sciderit.
Et c. Si
quis per
agritudini
nem.

¶ 3. Preterea, Salus animæ præferenda est saluti corporali. Sed non licet aliquem mutilare se membro propter salutem animæ: puniuntur enim secundum statuta Niceni concilij *, qui se castrauerunt propter castitatem seruandam. Ergo propter nullam causam aliam licet aliquem membro mutilare.

S B D

S E D contra est, quod dicitur Exod. 21. Oculum pro oculo, dentem pro dente, manum pro manu, pedem pro pede.

R E S P O N D E O dicendum, quod cum membrum aliquod sit pars totius humani corporis, est propter totum sicut imperfectum propter perfectum. Vnde disponendum est de membro humani corporis, secundum quod expedit toti. Membrum autem humani corporis per se quidem utile est ad bonum totius corporis: per accidens tamen potest contingere quod sit nocivum, puta cum membrum putridum est totius corporis corruptivum. Si ergo membrum sanum fuerit, & in sua naturali dispositione consistens, non potest præscindi absque totius corporis detrimento. Sed quia ipse totus homo ordinatur ut ad finem, ad totam communitatem cuius est pars, ut supra dictum est*, potest contingere, quod abscissio membri etsi vergat in detrimentum totius corporis, ordinatur tamen ad bonum communitatis, in quantum alicui infertur in pœnam ad cohibitionem peccatorum. Et ideo sicut per publicam potestatem, aliquis licite privatur totaliter vita, propter aliquas maiores culpas: ita etiam privatur membro propter aliquas culpas minores. Hoc autem non est licitum alicui privata personæ, etiam volente illo cuius est membrum: quia per hoc fit iniuria communitati, cuius est ipse homo, & omnes partes eius. Si verò membrum propter putredinem sit totius corporis corruptivum, tunc licitum est de voluntate eius, cuius est membrum, putridum membrum præscindere propter salutem totius corporis: quia unicuique commissa est cura propriæ salutis. Et eadem ratio est si fiat voluntate eius, ad quem pertinet curare de salute eius, qui habet membrum corruptivum: aliter autem aliquem membro mutilare est omnino illicitum.

Ad primum ergo dicendum, quod nihil prohibet id quod est contra particularem naturam, esse secundum

q. 61. a. 1.
 q. 2. c.
 q. 1. p. 1.
 a. 1. 2. c.
 5.

dum naturam vniuersalem : sicut mors & corruptio in rebus naturalibus est contra particularem naturam eius quod corrumpitur, cum tamen sit secundum naturam vniuersalem. Et similiter mutilare aliquem membro, etsi sit contra naturam particularem corporis eius qui mutilatur, est tamen secundum naturalem rationem in comparatione ad bonum commune.

Ad secundum dicendum, quòd totius hominis vita non ordinatur ad aliquid proprium ipsius hominis, sed ad ipsam potius omnia quæ sunt hominis, ordinantur. Et idèd priuare aliquem vita, in nullo casu pertinet ad aliquem, nisi ad publicam potestatem, cui committitur procuratio boni communis. Sed præcisio membri potest ordinari ad propriam salutem vnius hominis. Et idèd in aliquo casu potest ad ipsum pertinere.

Ad tertium dicendum, quòd membrum non est præsciendum propter corporalem salutem totius, nisi quando aliter toti subueniri non potest. Saluti autem spirituali semper potest aliter subueniri, quam per membri præcisionem; quia peccatum subiacet voluntati. Et idèd in nullo casu licet membrum præscindere, propter quodcumque peccatum vitandum. Vnde Chrysostom. exponens* illud Matt. 19. Sunt eunuchi qui seipfos castrauerunt propter regnū cælorum: dicit, Non per membrorum abscissionem, sed malarum cogitationum interemptionem: maledictioni enim est obnoxius qui membrum abscindit: etenim homicidæ sunt qui talia præsumunt. Et postea subdit, Neque concupiscentia mansuetior ita fit, sed molestior: aliunde enim habet fontes sperma, quod in nobis est, & præcipuè à proposito incontinenti, & mente negligente. Nec ita abscissio membri comprimit tentationes, vt cogitationis fructus.

hom 63.
in Matt.
circa me
diu, fo. 2.